

Energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Vår dato: 15.01.2024

Vår ref.: 202004336-174 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Oversendelse av tre klager på vedtak om tillatelse til vannuttak fra Trollvann av 01.11.2023.

Vedtaket om tillatelse til vannuttak fra Trollvann av 01.11.2023 er påklaget av Aksjonskomiteen mot utbygging av Grefsenkleiva, Lillomarkas venner og Naturvernforbundet Oslo og Akershus.

Alle klagenes er gitt innen klagefristen og minst to av klagerne tilfredsstillende de øvrige vilkår for klagerett i forvaltningslovens kapittel VI. NVE har forberedt klagenes i tråd med forvaltningsloven § 33.

Vi kan ikke se at noen av klagenes gir grunnlag for å endre vårt vedtak av 01.11.2023.

Klagenes oversendes derfor Energidepartementet (ED) for endelig avgjørelse.

Bakgrunn for saken

Oslo kommune – Bymiljøetaten søkte 10.08.2023 på vegne av Oslo skisenter AS om konsesjon til vannuttak fra Trollvann for snøproduksjon. NVE gav 01.11.2023 konsesjon til vannuttak etter vannressursloven § 8. Etter en vurdering jf. vannressursloven § 25 ble konsesjonen gitt med varighet på 10 år og med lavere reguleringshøyde enn omsøkt. Vi viser til vedtaket og Bakgrunn for vedtak av 01.11.2023 for nærmere vurderinger og begrunnelser.

Trollvann er en del av det verna vassdraget Osломarkvassdraget. Alpinanlegget i Trollvann- og Grefsenkleiva har brukt vann fra Trollvann til snøproduksjon siden 1970-tallet. Vannuttaket eller vannstanden har aldri blitt målt i forbindelse med snøproduksjon. Skisenteret oppgir at praksis de siste årene har vært at vannstanden i Trollvann senkes med 1 meter, og at det har blitt tatt ut vann uavhengig av hva vannstanden var ved starten av uttaket. Etter flere klager og politianmeldelse fattet NVE vedtak om at vannuttak fra Trollvann til snøproduksjon var konsesjonspliktig i 2007. Dette ble ikke fulgt opp videre. Da reguleringsplanarbeidet for utvidelse av Grefsenkleiva ble satt i gang mottok NVE en konsesjonssøknad for vannuttaket i 2022. Det ble gitt en begrenset midlertidig tillatelse til vannuttak for sesongen 2022/2023 i påvente av en oppdatert søknad som NVE mottok 10.08.2023.

Klagene

Det har kommet inn klager fra Aksjonskomiteen mot utbygging av Grefsenkleiva, Lillomarkas venner og Naturvernforbundet Oslo og Akershus på vedtaket av 01.11.2023. Klagerne har like eller tilsvarende klagegrunner og formuleringer, og NVE har derfor valgt å presentere klagenes begrunnelse for klagen tematisk. Klagerne er ikke enige i vurderingene som er gjort av NVE og mener at skjønnsutøvelsen har gitt feil vilkår i konsesjonen, og at dette vil gi skade på naturmiljø og negative konsekvenser for friluftsliv. Klagen er i sin helhet delt med ED gjennom innsynsløsningen SeDok.

I de tre klagenes klages det på:

- Vannuttaket er for stort.
- Reguleringshøyden er for raus.
- Fastsetting av HRV ikke riktig.
- Konsesjonen er gitt med for lang varighet.

I tillegg klager Naturvernforbundet OA på at NVE ikke har pålagt Oslo Skisenter AS slipp av minstevannføring.

NVE har ikke avvist noen av klagenes, men er usikre på om Aksjonskomiteen mot utbygging av Grefsenkleiva har klagerett, som en aksjonskomite med ett formål og som vi oppfatter at består av en person som ikke direkte påvirkes av vedtaket. Klagen inneholder likevel de samme momentene som de andre klagenes der vi ikke er i tvil om klagerett, og ser derfor ingen praktisk grunn til å gjøre nærmere vurdering av dette.

Motpartens vurdering av klagenes

Klagenes er sendt Oslo Skisenter AS til uttalelse i epost av 23.11.2023. NVE viser til brev av 28.11.2023 fra Bymiljøetaten på vegne av Oslo Skisenter AS og gjengir her hovedtrekkene i klagen motpartens merknader til klagenes.

Bymiljøetaten skriver at det er nødvendig å minimum opprettholde størrelsen på vannuttaket, reguleringshøyden og varigheten av vedtaket fordi skisenteret er avhengig av kunstsnø. De beskriver at dersom konsesjonen innskrenkes slik klagerne ønsker, vil det være år der skisenteret ikke får produsert nok snø og at det kan føre til at de må legge ned anlegget. Bymiljøetaten skriver også at det har vært vannuttak fra Trollvann siden 70-tallet, at naturverdiene er tilpasset dette uttaket og at alpin skikjøring også burde regnes som friluftsliv som må ivaretas.

NVEs vurdering av klagenes

NVE skal avvise klagen dersom vilkårene for å behandle klagen ikke er oppfylt (jf. forvaltningsloven § 33). Klagenes er gitt innen klagefristen og tilfredsstillende de øvrige vilkår for klagerett i forvaltningsloven kapittel VI.

NVE kan oppheve eller endre vedtaket dersom NVE finner klagen begrunnet, alternativt oversende klagen til ED for endelig avgjørelse (forvaltningsloven § 33).

NVE kommenterer nye forhold som klagerne anfører og som ikke tidligere er vurdert og forhold som bør utdypes nærmere. Forøvrig kan NVE vise til vedtak av 01.11.2023.

Når det gjelder fastsetting av HRV i konsesjonen er dette basert på opplysninger gitt i konsesjonssøknaden. NVE har tatt utgangspunkt i oppgitt HRV for Trollvann, og gitt konsesjon til at skisenteret tar ut vann ned til 1,4 meter under HRV.

Etter befaring med Miljøtilsynet, skisenteret og Bymiljøetaten ved Trollvann den 10.11.2023 ble det klart at innmålingen av dam Trollvann, og dermed HRV oppgitt i søknaden, er usikker. Miljøtilsynet har i sin godkjenning av detaljplan for miljø og landskap gitt utsatt frist til 15.06.2024 for montering av utstyr for måling av vannstand. Dette for at det skal være tid til å måle inn dammen og måleutstyr slik at reguleringshøyden blir riktig. På befaringdagen 10.11.2023 gikk Trollvann i overløp. Et vannuttak på 24 000 m³ som er tillatt i konsesjonen vil senke vannstanden i Trollvann med omtrent 1 meter. Det var derfor liten/ingen risiko for at vannuttaket for denne sesongen ville gå under laveste vannstand for vannuttak tillatt i konsesjonen, selv om det ikke er montert måleutstyr og HRV ikke er korrekt oppgitt. Miljøtilsynet godkjente detaljplan for miljø og landskap den 27.11.2023.

NVE vil oppdatere konsesjonen med riktig HRV og høydesystem når dette er fastsatt innen 15.06.2024. Vi mener at det er riktig å opprettholde reguleringshøyden på 1,4 meter fra HRV, uavhengig av hvilken høyde HRV måles inn på. Tilgjengelig vannmengde i Trollvann er usikker og skisenteret er avhengig av en viss fleksibilitet til å ta ut vann innenfor en vannstand der vi mener at Trollvann kan fylles opp igjen i løpet av en vår.

Når det gjelder øvrige klagegrunner; størrelsen på vannuttaket, reguleringshøyde og konsesjonens varighet opprettholder NVE vurderingene gitt i «Bakgrunn for vedtak». Samlet sett mener vi at disse vilkårene vil opprettholde mulighet for å videreføre bruk av Trollvann til snøproduksjon og ivareta bruken av Trollvann om sommeren. Fordi hydrologien og tilgjengelig vannmengde i Trollvann er usikker mener vi det er riktig med en begrenset varighet på konsesjonen, men at det er nødvendig med 10 års varighet for å gi noe forutsigbarhet til drift av skisenteret og tilstrekkelig tid til å samle data.

Konklusjon

NVE kan ikke se at det i klagen er kommet frem nye opplysninger som gir grunnlag for å endre vårt vedtak av 01.11.2023. Klagen oversendes derfor ED til endelig avgjørelse jmfør forvaltningsloven § 33.

Alle sakens dokumenter gjøres tilgjengelige for departementet gjennom internettløsningen SeDok.

Med hilsen

Carsten S. Jensen
konesjonsansvarlig

Gry Berg
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

Energidepartementet

Kopimottakerliste:

OSLO KOMMUNE BYMILJØETATEN
NATURVERNFORBUNDET I OSLO OG AKERSHUS
LILLOMARKAS VENNER
MAGNE LINDHOLM
OSLO SKISENTER AS